

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

Danmarks VILDESTE kommune

**Halsnæs Kommune
Vildnæs**

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Halsnæs Kommune

Kontaktperson(-er):

Jakob Lausen, jacl@halsnaes.dk

Birgitte Benzon Bang, birgittebenzonbang@gmail.com. Grønt Råd Halsnæs

Jeres VILDE projektside:

<https://www.facebook.com/groups/1078918586286661>

VILDnæs - ideer og erfaringer er en facebookgruppe hvor 345 medlemmer indtil i dag deler viden om biodiversitet, omlægning af haver og kan stille spørgsmål til, hvordan man også med små virkemidler kan være med til at bidrage. **Finaleprojektets titel/overskrift:** *Skriv her*

Kort beskrivelse af projektet:

Med VILDnæs har Halsnæs Kommune bygget et paraply-initiativ, hvor naturforvaltningen i kommunen går på to ben; en grøn empowerment af lokale foreninger, via Grønt Råd, ildsjæle, skoler og børnehaver, private hus- og sommerhusejere, private og offentlige virksomheder samt større fredninger og gen-vildning af store, fredede naturområder. Genetablering af natur og skabelse af øget biodiversitet kalder på en grundlæggende ændring af vores natursyn og forståelse af, hvordan vi kan sameksistere på en ny måde. Vi ændrer mindset.

Vi har derfor opstillet **5 dogmer**, som skal kendetegne de mere end 50 indsatser, som er sat i gang i vores lokalområde.

Vi vil sætte fokus på:

- **Genvinding:** at genskabe naturlige levesteder for dyr og planter
- **Oplysning:** bidrage til viden om biodiversitet og bæredygtig livsførelse
- **Oplevelser:** skabe forståelse og nysgerrighed for biodiversitet via fælles aktiviteter
- **Trivsel og sundhed:** psykisk og fysisk helse hænger sammen med en bæredygtig biodiversitet
- **Folkelig forankring:** samarbejde mellem aktører, organisationer og borgere.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Vildnæs er et projekt, der har etableret samarbejde med mere end 10 lokale virksomheder, 346 aktive borgere og som har afholdt mere end 10 idebørser, foredrag og grønne aktiviteter. Mere end 250.000m² er udlagt til genvildning alene i år. I haver og på havnen pibler det frem med insekthoteller, hjemmehørende stauder og grenhegn. Den lokale campingplads udlægger 26 hektar til natur og søer og Bo den lokale Ø-landmand udlægger ½ hektar til faunastriber og flere er på vej.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

(hvis projektet lever op til fx to kriterier, efterlades de øvrige tre felter tomme)

- **Nytænkende:** *Vildnæs har til formål at skabe et fælles billede af, hvordan vi alle kan bidrage til at modvirke biodiversitetskrisen og gøre indsatserne konkrete at føre ud i livet.*
- **Engagerende:** *Idebørser, foredrag, presse og artikler og videndeling på sociale medier er nogle af de kanaler, som Vildnæs har gjort brug af for at nå ud til så mange borgere som muligt. Vildnæs Erhverv har opsøgt kommunale og private virksomheder og engageret dem i projektet og sammen med 4. klasser og 9. klasser på flere skoler er bioblitz og biodiversitet blev sat på skoleskemaet*

- **Vedvarende:** For at skabe en bæredygtig omstilling skal Halsnæs kommune ikke blot arbejde med naturforvaltning af større naturområder og kommunale arealer, men kommunen skal også forankre indsatsen i samarbejde med lokale foreninger, ildsjæle og virksomheder - så der skabes en forandringsbølge der er større og rækker længere.
- **Stort:** Byaasgaard Camping på 26 ha er blevet omlagt til økologisk drevet plads, hvor de 19 ha er blevet genvildet med græsning, samt i samarbejde med NP Kongernes Nordsjælland foretaget udgravning af tre §3 søer til padder (bilag 4 art). Der er rejst fredningsforslag af Arrenæs, der samarbejdes med Halsnæs kommune om fredning af Kystkiler, Melbykilerne og på Kappelhøjkilen, der er fredet og er udlagt til græsning, er der lavet paddesøer, omvendte vandhuller og udlagt varmesten til firben, (bilag 4 art). På Hundested havn er der bygget Danmarks Største Insekthotel i samarbejde med en lokal kunstner.
- **Intelligent:** Vildnæs er et initiativ der bygger bro mellem mere end 15 foreninger, Halsnæs kommune, 345 borgere og 10 virksomheder, skoler privat og offentlige samt institutioner. Med de fem dogmer for øje har vi sat gang i et projekt, som rækker langt ud over konkurrencen. Mindset ændres hos folk
- **Hvilken læring har konkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?**

Samarbejdet mellem Kommunen og de frivillige kræfter har vist sig at have en stor rækkevidde og slagkraft, hvor man kommunalt kan tænke de langsigtede naturplaner og strategier for omstilling og genvildning, kan de frivillige foreninger, professionelle aktører og ildsjæle, skubbe på borgerinddragelse, videndeling og mobilisering. En indsats, som kan være vanskelig at løfte fra kommunal side.

Sammen kan vi udvide indsatsen for udlægning af mere natur til alle kroge af kommunen.

- **Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:**

Fra Græsørkener til vilde enge hos virksomhederne

Vildnæs Erhverv er en lille undergruppe, som har taget kontakt til lokale virksomheder - både kommunale og private virksomheder. Store arealer er meldt ind i Vildnæs; f.eks. 4500 m² hos Vinderød skole, ca. 2000 m² hos virksomhed i Hundested, og nu er Lejerbo, en lokal tømrervirksomhed og flere folkeskoler også på vej.

Vildnæs erhverv består af frivillige ildsjæle og en professionel rådgiver, som tilbyder virksomhederne gratis rådgivning og blomsterblandinger til rimelige priser, så de let kan komme i gang med omstillingen.

Der er masser af m² at hente hos virksomhederne og det har vist sig at mange virksomheder gerne vil omlægge deres græsørkener.

Kombinationen af en professionel rådgiver og en gruppe ildsjæle har været den bedste og billigste vej til at omlægge mange m².